

VOZ DE MONTE CLARO

INFORMATIVO DA CAPELANIA POLONESA
EM PORTO ALEGRE - RS

BIULETYN KAPELANII POLSKIEJ
W PORTO ALEGRE - RS

Número 7 – Numer 7

Caros irmãos e irmãs!

Mais uma vez, estamos entregando às mãos de Vocês Caros Irmãos, Caras Irmãs o novo número do boletim da nossa Capelania! Neste periódico Vocês encontrarão vários textos. Creio, que dois textos da autoria de Sergio Schesinski vão ajudar a fazer uma reflexão sobre a importância da Igreja Polonesa para os poloneses, polônicos,

polono-brasileiros que residem na Capital Gaúcha e Região Metropolitana! Esta igreja é sinal da fé de nossos imigrantes, que sob coordenação do Monsenhor João Antônio Peres fizeram grande esforço para edificar este templo para servir a própria coletividade de imigrantes poloneses e seus descendentes! O que chama a minha atenção, de alguém que veio da Polônia por razão da presença no Brasil da comunidade polonesa, é que o nosso líder Sergio sendo descendente de poloneses manifesta a importância da Igreja e da Capelania para os herdeiros destes bravos imigrantes. Se alguém sendo um brasileiro, tendo uma formação e posição na sociedade da valor a riqueza espiritual herdada de seus antepassados, então devemos-nos perguntar: será que outros brasileiros desta Capital que são descendentes dos imigrantes poloneses pensam da mesma forma? Se a resposta de Você for sim, então venha e tome parte desta comunidade que pretende reorganizar-se depois de anos da falta de atividades pastorais da Capelania por causa da ausência do sacerdote fixo.

No seu outro texto o Sergio explica a razão da organização de mantenedores da Capelania e da Igreja de Nossa Senhor de Monte Claro. Depois de anos, que praticamente o nosso templo era fechado, precisamos fazer certos reparos. Para esta finalidade necessitamos de recursos financeiros. Gostaríamos de contar com a presença e colaboração dos filhos, netos, destes imigrantes que ergueram este templo.

Folhando este periódico Você Caro Irmão, Cara Irmã perceberá que neste primeiro semestre aconteceu muita coisa bonita no meio de nos polônicos, polono-brasileiros, amigos e frequentadores do nosso templo.

Faço votos, que a leitura deste informativo Lhe traga um pouco da vitalidade de nossa comunidade e que desperte em Você a vontade de somar as forças espirituais conosco através da sua presença e participação na caminhada da Capelania que carrega um rosto e um espírito um pouco diferente das outras comunidades eclesiás. Entre tantas belezas da nossa Igreja Católica, essa é que chama nossa atenção: ela manifesta sua unidade na diversidade de dons, carismas, e pessoas, grupos...

Com meu carinho e minha prece:

Pe. Dr. Zdzislaw Malczewski, SChr.

Pe. Dr. Zdzislaw MALCZEWSKI, SChr

Drodzy Bracia i Siostry!

Kolejny raz oddajemy do Waszych rąk Drodzy Bracia i Siostry kolejny numer biuletynu naszej Kapelani! W czasopiśmie znajdziecie wiele tekstuów. Wierzę, że dwa teksty autorstwa Sergia pomogą Wam dokonać pewnej refleksji o ważności Kościoła Polskiego dla Polaków, osób polskiego

pochodzenia mieszkających w Stolicy Gauchos, ja również w regionie metropolitalnym! Kościół ten jest znakiem wiary naszych emigrantów, którzy pod kierownictwem ks. prałata Jana Antoniego Peresa uczynili wielki wysiłek, aby zbudować tę świątynię służącą dla społeczności polskiej w tym mieście, jak też i kolejnych pokoleń emigracyjnych! Tym, co zwraca moją uwagę (kogoś kto przybył z Polski z racji obecności polskiej społeczności w Brazylii) jest ten fakt, że nasz lider Sergio będąc potomkiem polskich emigrantów, podkreśla na duże znaczenie obecności Kościoła i Kapelanii dla spadkobierców tych bohaterów emigrantów! Jeśli ktoś będąc Brazylijczykiem, posiadającym wykształcenie i pewną pozycję społeczną, zwraca uwagę na wartość i bogactwo duchowe utrzymane w spadku po swoich przodkach, więc winniśmy się zapytać czy też inni Brazylijczycy mieszkający w tej stolicy stanu i będący potomkami polskich emigrantów myślą w podobny sposób? Jeżeli wasza odpowiedź będzie tak, więc dołączcie do tej wspólnoty, która pragnie się zreorganizować po latach braku działalności duszpasterskiej Kapelanii z powodu nieobecności w niej stałego kapłana.

W swoim drugim artykule Sergio wyjaśnia powody organizacji grupy wiernych, którzy biorą na siebie obowiązek utrzymania Kapelanii i Kościoła Pani Jasnowojskiej. Po wielu latach, kiedy praktycznie nasza świątynia była zamknięta, potrzebujemy dokonać pewnych remontów. Na ten cel potrzebujemy środków finansowych. Pragniemy liczyć na obecność i pomoc dzieci, wnuków tych emigrantów, którzy zbudowali tę świątynię.

Przeglądając ten biuletyn Drogi Bracie i Sioстро, zauważysz, że w pierwszym semestrze mieliśmy - Polacy, potomkowie polskich emigrantów, brazylijscy przyjaciele uczęszczający do naszego kościoła - wiele pięknych wydarzeń.

Życzę, aby lektura tego czasopisma przyniosła Ci trochę żywości naszej wspólnoty i aby ona pobudziła w Tobie chęć włączenia Twoich duchowych sił poprzez Twoją obecność w Kapelanii mającej trochę inne oblicze i innego ducha, aniżeli inne kościelne wspólnoty! Wśród różnorodnego piękna naszego Kościoła katolickiego jest to, co winno zwrócić naszą uwagę: posiada on jedność w różnorodności darów, charyzmatów, osób, grup ...

Z moją życzliwością i modlitwą:

R. Dider Koleski, sl.

Ks. dr Zdzisław MALCZEWSKI, SChr

Igreja Polonesa de Porto Alegre

Essa comunidade identifica os polônicos

Dentre as inúmeras razões de se manter vivo o legado deixado pelos nossos ancestrais, a necessidade de se vivenciar a fé, a espiritualida-

de e religiosidade, segundo os hábitos e tradições polonesas, também tem destacada importância, quando desejamos recorrer às nossas raízes ou quando buscamos um canal para vivenciar a identidade polônica.

E isso, certamente, ocorre com os polônicos de Porto Alegre e cidades vizinhas. É o que pode ser confirmado a partir da mera observação da história dos principais núcleos de descendentes poloneses, distribuídos por todo o estado do Rio Grande do Sul. Quase que todos – se não, totalmente – perduram no tempo, há mais de 140 anos após a chegada dos primeiros imigrantes, sustentados num tripé fundamental – a manutenção da língua materna, a sobrevivência dos hábitos e costumes, incluindo as diferentes manifestações da cultura materna polonesa, e a tradição da religiosidade e espiritualidade. Esses três aspectos fazem, ainda nos dias de hoje, que se tenha a merecida expressão da etnia polonesa em diversas cidades do nosso Estado.

Por sua vez, a nossa tão querida Capelania Nossa Senhora de Monte Claro, também apelidada de Capelania dos poloneses de Porto Alegre, e muito mais conhecida por Igreja Polonesa, é exemplo concreto disso – existindo há mais de 80 anos, congregando polônicos e poloneses e simpatizantes da cultura, sobrevivendo ao tempo, como uma das mais importantes referências, contribuindo com a narração da história da gente polônica na capital gaúcha.

É de amplo conhecimento que a história nunca é construída ou é resultado de fatos e elementos meramente positivos. E a trajetória da nossa Capelania dos Poloneses de Porto Alegre também teve seus percalços, ao longo dessa trajetória. Tempos de dificuldades, necessidades materiais e humanas, crises diversas permeiam a nossa história como comunidade.

Mas, o que deve somar e resultar positivamente é o fato de ela continuar existindo – acima de tudo, como comunidade cristã, de pessoas que se unem para vivenciar sua religiosidade e espiritualidade, expressando sua culminância na prática do Evangelho de Jesus Cristo.

Buscar comparação com as primeiras comunidades cristãs talvez seja um pouco pretensioso, embora seja inegável que a essência dessa comunidade polônica ainda é esta – viver e constituir uma comunidade de acordo com os princípios cristãos, na qual todos são convocados a participar, com disponibilidade para a experiência fraterna e o serviço.

Kościół Polski w Porto Alegre Ta wspólnota utożsamia Polonię

Spośród licznych racji utrzymania dziedzictwa zostawionego przez naszych przodków, potrzeba przejęcia wiary, duchowości i religijności według zwyczajów i tradycji polskich także są ważne kiedy chcemy wracać do naszych korzeni

lub kiedy szukamy sposobu przeżycia naszej tożsamości polonijnej.

I to na pewno się dzieje z Polonią w Porto Alegre i miastach sąsiednich. Możemy to zaobserwować poprzez proste śledzenie historii najważniejszych ośrodków potomków polskich, rozproszonych po całym stanie Rio Grande do Sul. Prawie wszystkie – jeżeli nie w całości – trwają czasowo od ponad 130 lat od przybycia pierwszych imigrantów, na tej potrójnej podstawie – utrzymanie języka ojczystego, uprawianie tradycji i zwyczajów, nie wykluczając różnych przejawów rodzinnej kultury polskiej, oraz utrzymanie religijności i duchowości. Te trzy aspekty przyczyniają się do dnia dzisiejszego do widoczności polskiej grupy etnicznej w naszym stanie.

Ze swej strony nasza kochana Kapelania Pani Jansogórskiej, także zwana Kapelanią Polską w Porto Alegre albo jako Kościół Polski, jest tego konkretnym przykładem – istniejąc od ponad 80 lat, gromadząc Polonię i sympatyków kultury polskiej, stanowiąc od dawna ważne odniesienie i przyczyniając się do tworzenia historii polonijnej w stolicy gauszowskiej.

Jest powszechnie wiadome, że historia nigdy się nie buduje jako wynik faktów i elementów wyłącznie pozytywnych. Nasza Kapelania Polska w Porto Alegre także przeżywała swoje trudności i kłopoty. Czasy trudności, braków materialnych i personalnych, różne kryzysy składają się na historię tej wspólnoty.

Lecz to, co ona ma pozytywnego to fakt, że nadal istnieje – nade wszystko jako wspólnota chrześcijańska osób jednoczących się do przeżycia religijności i duchowości, które się wyrażają w praktykowaniu Ewangelii Jezusa Chrystusa.

Szukać porównania z pierwszymi wspólnotami chrześcijańskimi może wydawać się trochę pretensjonalne, chociaż nie sposób zaprzeczyć, że istotą tej wspólnoty polonijnej jest życie według zasad chrześcijańskich, w której wszyscy są powołani do uczestnictwa, z dyspozycyjnością do przeżywania braterstwa i służby.

A visita da imagem peregrina

A nossa Capelania acolheu aos 4 de fevereiro com carinho, amor e alegria a imagem peregrina de Nossa Senhora da Conceição Aparecida! O Reverendo Pe. Ilario Flech junto com os fiéis da Paróquia São Geraldo (após a Santa Missa) trouxeram em procissão a imagem de N. Sra. Aparecida para

nossa Igreja.

Os fieis reunidos, na nossa Igreja de N. Sra. do Monte Claro, para celebrar a S. Missa dominical das 7,30 e 10,30 h oravam e manifestavam seu amor filial para com a Mãe de Jesus!

O nosso incansável Sergio Sechinski - Coordenador da Capelania, com seu espírito de delicadeza para com a beleza e o espaço sagrado, fez uma bela ornamentação para o altar de Nossa Senhora!

Bem perto da Igreja Polonesa (Avenida Polônia) a Congregação das Irmãs Servas da Imaculada (fundada pelo bem-aventurado Edmundo Bojanowski - um leigo polonês) tem sua Casa Provincial. Dia 6 de fevereiro as Irmãs junto com sua Superiora Geral Madre Rafala (da Polônia) participaram na celebração da Santa Missa. No final o pe. Zdzisław entregou às Irmãs a imagem peregrina de N. Sra. Aparecida para que, ela visitasse as casas religiosas desta Congregação aqui em Porto Alegre. A imagem retornou aos 8 de fevereiro à nossa Igreja.

Nossa Senhora da Conceição Aparecida, rogai por nos! Protegei a todos os brasileiros, poloneses, polono-brasileiros, polônicos, que participam na vida espiritual realizada na Igreja de Nossa Senhora de Monte Claro em Porto Alegre!

Nawiedzenie Patronki Brazylii

4 lutego 2017 r. (w sobotę po Mszy św. wieczornej) wierni wraz proboszczem ks. Ilario Flechem z parafii św. Gerarda, przynieśli w procesji do Kościoła Polskiego figurkę pielgrzymującą Pani z Aparecidy! W niedzielę wierni podczas Mszy św. o godz. 7,30 (Brazylijczycy) i o godz. 10,30 (Polonusi wraz z nimi przyjacielmi Brazylijczykami powiązanymi węzłami małżeńskimi z osobami polskiego pochodzenia) wyrażali wobec Pani z Aparecidy swoją miłość, cześć i wdzięczność za Jej obecność w życiu osobistym i rodzinnym!

Nasza szczególna wdzięczność dla Sergia Sechinskiego - koordynatora naszej Kapelania Polskiej za Jego (dzięki wrażliwości artystycznej, wyczuciu piękna i szacunku dla miejsca świętego, gustowne udekorowanie ołtarza dla Pani z Aparecidy!

W pobliżu Kościoła Polskiego (Avenida Polônia) Zgromadzenie Sióstr Służebniczek (założone przez błogosławionego Edmunda Bojanowskiego – będącego osobą świecką) ma swój Dom Prowincjalny. 6 lutego Siostry wraz ze swoją Przełożoną generalną Matką Rafałą (z Polski) uczestniczyły we Mszy św. porannej. Pod koniec celebracji ks. Zdzisław przekazał Siostrom figurkę Pani z Aparecidy, aby nawiedzała domy zakonne tego zgromadzenia w Porto Alegre. Figurka powróciła do naszego kościoła 8 lutego.

Niech Pani z Aparecidy wspiera wszystkich związanych z Kapelanią Polską: Brazylijczyków, Polaków, Polonusów, którzy uczestniczą w

życiu duchowym w Kościele Pani Jasnowórskiej w Porto Alegre!

Dia 8 de fevereiro de 2017 foi um dia especial da nossa Capelania

No final deste dia levamos a imagem peregrina de N. Sra. Aparecida para Paróquia Coração de Jesus.

Também neste dia dez pessoas da nossa Comunidade viajaram para a Polônia! Certamente visitaram o Santuário de N. Sra. do Monte Claro em Częstochowa!

8 lutego 2017 r. był dniem specjalnym naszej Kapelani

Pod koniec dnia przekazaliśmy figurkę Pani z Aparecidy do Parafii Serca Pana Jezusa.

Również tego dnia grupa 10 osób z naszej wspólnoty odleciała do Polski. Podróż ma charakter pielgrzymkowo-turystyczny! Z pewnością odwiedzili oni sanktuarium Pani Jasnowórskiej w Częstochowie.

Inauguração de ar condicionado em nossa igreja

No domingo aos 12 de março ligamos oficialmente, pela primeira vez o ar condicionado que foi generosamente ofertado por nosso advogado - Carlos Karasek e instalado pelo eng. Paulo Pezzol. Foram instalados três aparelhos de A/C para que, os fiéis tenham um ar na igreja mais „suportável” na estação de verão, como também no inverno!

Em nome da nossa comunidade manifestamos mais cordial agradecimento ao Carlos Karasek por este presente tão útil para nossa Igreja, como também ao Paulo Pezzol pela instalação destes aparelhos. O nosso profundo e cordial muito obrigado!

Que Nossa Senhora do Monte Claro interceda por estes generosos colaboradores diante do seu Filho Jesus!

Inauguracja klimatyzacji w naszym kościele

W niedzielę 12 marca włczyliśmy po raz pierwszy klimatyzację, która została tak hojnie ofiarowana przez adwokata Carlosa Karaska i zainstalowana przez inż. Paula Pezzola.

Encontro quaresmal

No inicio da Semana Santa (11 de abril) fizemos uma nova experiência espiritual na nossa Capelania: preparação para a solenidade da Ressurreição do Senhor! Depois de tantos anos, quando a Capelania não estava atuante, não podia se esperar as multidões.

Aliás a Capelania

não é Paróquia territorial onde os fiéis moram perto da sua igreja! Para vir para Igreja Polonesa, aqui na Capital Gaúcha, os polônicos, polono-brasileiros precisam percorrer alguns quilômetros de distância. Levando em conta o perigo de assalto..., fica admiração para com aqueles que estiveram recolhidos na igreja para escutar, refletir, orar e discutir. Foram duas horas de recolhimento... Como não agradecer a Deus por estas pessoas sedentas do Infinito? Ainda... mostraram a vontade de organizarmos futuramente os encontros para tratar de temas ligados à nossa fé, culturas, tradições...

Mais uma vez podemos dizer: está renascendo uma Capelania com um rosto diferente, não somente de novas pessoas, mas também das novas atividades realizadas aos poucos na Igreja Polonesa! Que Nossa Senhora de Monte Claro esteja conosco neste caminho do seu Filho JESUS!

Spotkanie wielkopostne

Z początkiem Wielkiego Tygodnia (11 kwietnia) miało miejsce nowe doświadczenie duchowe w naszej Kapelani: przygotowanie do uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego! Po tylu latach, kiedy Kapelania nie była aktywna, nie można było się spodziewać tłumu wiernych. Zresztą trzeba podkreślić, że Kapelania nie jest parafią terytorialną. Gdzie wierni mieszkają blisko swojego kościoła. Aby przyjść do Kościoła Polskiego, tutaj w stolicy Gauchos, Polonusi potrzebują dojechać kilka, czy kilkanaście kilometrów. Trzeba też wziąć pod uwagę niebezpieczeństwo napadów..., trzeba wyrazić podziw wobec tych, którzy w skupieniu słuchali, rozważali, modlili się i dyskutowali. To były dwie godziny ... Jak nie dziękować Bogu za te osoby spragnione Nieogarnionego? Jeszcze ... wyrażają wolę przyszłych spotkań, aby dyskutować o tym, co związane jest z naszą wiarą, kulturą, tradycją ...

Jeszcze raz możemy powiedzieć: odradza się nowa Kapelania mająca inny wyraz, nie tylko z innymi osobami, lecz także z nowymi wydarzeniami, odbywającymi się - powoli - w Kościele Polskim.

kim! Niech Pani Jasnogórska będzie z nami w naszej wędrówce z jej Synem Jezusem!

Domingo de Ramos

Os fiéis gostam de surpreender.... No Domingo de Ramos a nossa Igreja Polonesa:

muita gente na celebração da S. Missa das 10,30 com sua concentração e cantos manifestava um espírito que mexia as emoções da alma...

Algumas pessoas trouxeram belas palmeiras, coloridas, ornamentadas...

Por isso, desde já anunciamos, que no ano que vem realizaremos um concurso para uma palmeira mais linda! Assim como muitas comunidades fazem na Polônia, onde se escolhe uma palmeira mais bonita ou mais alta, tam-

bém aqui em nossa Capelania realizaremos a escolha da palmeira mais linda.... e haverá algum prêmio da Polônia para os vendedores!

Preparem-se....

Niedziela Palmowa
Wierni lubią sprawiać niespodzianki ... W Niedzielę Palmową w naszym Kościele Polskim bardzo dużo wiernych uczestniczących we Mszy św. o godz. 10,30 w skupieniu, rozmodleniu i śpiewających po polsku; co powodowało wiele wzruszeń wewnętrznych.

Wiele osób przyniosło pięknie udekorowanych palm. Stąd też, już teraz, ogłaszamy, że w przyszłym roku odbędzie się konkurs na najpiękniejszą palmę! Tak jak w wielu wspólnotach w Polsce wierni przynoszą pięknie udekorowane palmy i odbywa się konkurs na najpiękniejszą lub najwyższą, także tutaj w naszej Kapelani przeprowadzimy konkurs na najpiękniejszą palmę ... i będą nagrody z Polski dla zwycięzców!

Przygotujcie się ...

Bênção de alimentos

No Sábado Santo a tradição polonesa fala muito alto, sobretudo através da bênção de alimentos para a mesa da família no Domingo da Páscoa. Esta tradição está sendo cultivada também pelos poloneses emigrados e seus descendentes em tantos países do mundo, inclusive no Brasil. Mas vejo, que aqui na Capital Gaúcha esta tradição não está muito cultivada. Não descobri

até agora a razão deste pouco cultivo da nossa original tradição? Foram apenas algumas famílias, que trouxeram suas cestinhas com alimentos para serem abençoados.

Fiquei muito surpreso e alegre, quando no Sábado Santo de manhã Anna Filipk - imigrante polonesa, que no ano passado casou-se com um brasileiro Pedro Leão da Cruz de Guaíba, trouxe para a Igreja Polonesa em Porto Alegre a cestinha com os alimentos para a bênção!

Até a sogra brasileira acompanhava sua nora polonesa neste ato de fé e tradição polonesa! Como nos explicou a Anna, o marido Pedro fez o cordeiro de pão... Que realidade linda: o casal complementa-se até nas realidades de cultura, tradição, fé...

Święconka

W dalekiej Ojczyźnie, w Polsce, tłumy wiernych spieszyły do kościołów, aby poświęcić pokarmy na rodzinny stół wielkanocny! Tradycja święcenia pokarmów jest też obecna wśród Polonii w wielu krajach świata; także w Brazylii. Nie znam powodów dlaczego tutaj w Porto Alegre ta tradycja nie jest tak bardzo obecna w rodzinach polonijnych. Stąd też było dla mnie dużym zaskoczeniem i zarazem radością, kiedy przed południem w Wielką Sobotę pojawiła się jedna rodaczka Anna, która przywiozła koszyk z wiktualami do poświęcenia, jadąc blisko 30 km z miasta metropolitalnego Guaíba do Polskiego Kościoła w Porto Alegre! Anna wyszła w ubiegłym roku za Brazylijczyka Pedro Leão da Cruz, który zrobił nawet baranka z chleba do poświęcenia.

Nawet teściowa przyjechała ze swoją synową, aby uczestniczyć w tym akcie wiary i tradycji. Piękna rzeczywistość: małżonkowie uzupełniają się nawet w rzeczywistości: wiary, tradycji, kultury...

**Você já leu? Gostou? Passe adiante ...
Przeczytałeś? Polubiłeś? Podaj dalej ...**

Aniversário da morte do Papa João Paulo II

Aos 2 de abril (domingo) comemorávamos com os fiéis da nossa Igreja 12o aniversário do retorno do Grande Papa João Paulo II à Casa do Pai!

Creio, que há ainda aqui em Porto Alegre muitos poloneses, polônicos, polono-brasileiros,

que não sabem que na nossa Igreja (Avenida Pres. Roosevelt, 920 - bairro São Geraldo) temos a relíquia do São João Paulo II para a veneração dos fiéis, como também para apresentarmos seus pedidos através deste Santo tão admirado e venerado no Brasil! Não exclusivamente pelos polônicos... Enquanto a relíquia

não peregrina pelas comunidades polônicas, paróquias brasileiras, ela está conosco aqui em Porto Alegre! Venha, rezar conosco diante a relíquia do São João Paulo II ...

Rocznica śmierci Papieża Jana Pawła II
2 kwietnia (w niedzielę) wspominaliśmy wraz z wiernymi 12-rocznicę powrotu Wielkiego Papieża Jana Pawła II do Domu Ojca!

Wierze, że mamy tutaj w Porto Alegre wiele osób polskiego pochodzenia, do których nie dotarła jeszcze informacja o tym, że w naszym Polskim Kościele znajdują się relikwie św. Jana Pawła II do czci wiernych, jak też do przedstawiania za pośrednictwem tego Świętego cieszącego się wielką czcią i miłością w Brazylii. Nie tylko przez osoby polskiego pochodzenia... Jeżeli relikwia nie nawiedza wspólnot polonijnych, czy też parafii brazylijskich, pozostaje ona tutaj wśród nas w Porto Alegre! Przyjdź, zapraszamy, aby się modlić z nami przy relikwii św. Jana Pawła II.

1º chá em prol da Igreja Polonesa

Sábado chuvoso em Porto Alegre, aos 13 de maio, na Sociedade Polônia realizou-se primeiro *Podwieczorek* (chá) promovido pela Capelania Polonesa.

Ficamos admirados vendo o salão nobre lotado de gente de todas idades participando neste momento de confraternização!

As pessoas que se engajaram nos trabalhos de preparar uma refeição farta à moda polonesa, colaboravam com os donativos e também financeiramente nos surpreenderam com seu espírito de generosidade e colaboração em prol da nossa Igreja, que desejamos aos poucos reformar! Temos certeza de que todos, que participaram naquela tarde chuvosa, saíram deste encontro satisfeitos e com propósito de participar na próxima confraternização neste estilo e espírito fraterno!

Muitíssimo obrigado e parabéns para

t o d o s
q u e
t r a b a-
l h a v a m
c o m
t a n t a
d e d i-
c a ç a o
e
a m o r
c o m o
t a m-

bém a todos que participaram!

Nosso agradecimento especial dirigimos ao Mariano Hossa – presidente da Sociedade Polônia, que com seus Conselheiros, abriu as portas da sede desta benemerita associação a disposição da Capelania!

Que nossa Padroeira e Mãe, Maria de Monte Claro acompanhe com sua ternura a todos que nos ajudaram na realização deste *Podwieczorek*! Realmente foi um espetáculo em todos os sentidos!

1 Podwieczorek Kapelanii
Podwieczorek (13 maja 2017 r.) zorganizowany przez Kapelanie Polska w Towarzystwie

Polonia w Porto Alegre! Pomimo deszczu i chłodu spotkanie wypadło wspaniale!

Gratulacje i podziękowanie dla organizatorów, pracujących oraz uczestniczących w tym wydarzeniu naszej wspólnoty polonijnej!

Batizados

Estamos percebendo, que os fiéis polônicos, polono-brasileiros estão recebendo informações sobre a Capelania, que voltou a ser novamente viva! Alguns anos a Comunidade ficou sem a presença do sacerdote polonês quando os padres vicentinos (Congregação da Missão) tiveram a decisão de sair de Porto Alegre. Há mais de um ano os imigrantes poloneses, polônicos, polono-brasileiros tem de novo um padre para acompanhá-los na caminhada de fé!

Desde o primeiro Sacramento do Batismo celebrado em nossa reaberta Capelania receberam a graça do Santo Batismo neste ano:

- 22 de janeiro: Nuno, filho de Elisandro Tavares da Costa e Lea Soledar dos Santos;
- 19 de fevereiro: Vinicius, filho de Mauricio Porcher Andrade e Vanessa Szyszka Karasek;
- 5 de março: a Liz, filha de Jan Urban Neto e Carla Adriana Lemos da Silva;
- 11 de junho: Luiza, a filha de Juliano Vicente Janowiak e Caroline Vargas Suris.

Chrzty

W pierwszym semestrze bieżącego roku przyjęły chrzest następujące dzieci

- 22 stycznia: Nuno - rodzice: Elisandro Tavares da Costa e Lea Soledar dos Santos;
- 19 lutego: Vinicius - rodzice: Mauricio Porcher Andrade e Vanessa Szyszka Karasek;
- 11 czerwca: Luiza - rodzice: Juliano Vicente Janowiak i Caroline Vargas Suris

E os casamentos na Igreja Polonesa?

Aos poucos também os jovens polônicos estou percebendo, que há oportunidade de realizar a celebração de Sacramento do Matrimônio em nosso templo construído com tanto sacrifício e doação por nossos imigrantes poloneses.

Temos já dois casais de noivos, que manifestaram a vontade de receber o Sacramento de Matrimônio em nossa Igreja Polonesa e abriram o processo de habilitação matrimonial. Assim estamos voltando devagar, com muita paciência unindo cada vez mais pessoas neste rebanho, que ficou disperso por tantos anos, pois estava sem o pastor...

I Śluby w Kościele Polskim?

Powoli, do młodych Polonusów dociera informacja, że istnieje możliwość przyjęcia Sakramentu Małżeństwa w naszej świątyni zbudowanej z taką ofiarnością przez naszych polskich emigrantów.

Już dwie pary narzeczonych wyraziły pragnienie przyjęcia zawarcia sakralnego związku małżeńskiego w naszym Kościele Polskim i wyznaczyli już konkretną datę ślubu. Tak więc powoli, z cierpliwością włączamy do naszej pol-

najnej wspólnoty wiary osoby, które się rozmawiały, gdyż nie było pasterze w Kapelani...

35 anos da vida matrimonial

Aos 14 de maio, na celebração da Santa Missa da comunidade polono-brasileira, o casal de **Jorge Wojciech Tyska e Mavis Terezinha Prinz Tyska** rodeados de familiares e amigos agradeciam a Deus pela caminhada conjugal e familiar.

No final da celebração o Pe. Zdzislaw entregou ao casal Jubilar a bênção do papa Francisco enviada do Vaticano por ocasião do jubileu da vida matrimonial.

35 lat pożyczania małżeńskiego

14 maja, podczas Mszy św. dla wspólnoty polonijnej małżonkowie **Jorge Wojciech Tyska i Mavis Terezinha Prinz Tyska** dziękowali Panu Bogu za wspólne pożyczanie.

Pod koniec Mszy św. ks. Zdzisław wręczył Jubilatom błogosławieństwo papieża Franciszka nadesłane z tej okazji.

Quadro peregrino de Nossa Senhora de Monte Claro

Se alguma família polônica, polono-brasileira desejar receber em sua residência o quadro peregrino de Nossa Senhora do Monte Claro, então venha, por favor, num domingo para a San-

ta Missa das 10,30 h para receber este ícone. O quadro vai ficar em sua família durante toda se-

mana. No outro domingo a família trará este quadro para a igreja e outra pessoa/família vai receber o quadro da nossa Padroeira. No domingo quando a família traz de volta o ícone, então oferecemos a Santa Missa na intenção desta família!

Quantas graças Deus esta derramando sobre as pessoas/famílias que com tanta devoção, fé e amor acolhem em seu lar esta visita tão especial! As famílias/pessoas que já receberam em sua casa o quadro contam sobre as graças recebidas!

Obraz pielgrzymujący Pani Jasnowórskiej

Od wielu już miesięcy pielgrzymuje po rodzinach polonijnych w Porto Alegre obraz Pani Jasnowórskiej. W niedzielę po Mszy św. o godz. 10,30 rodzina/osoba zabiera do swojego domu ikonę naszej Patronki. Obraz pozostaje w rodzinie przez cały tydzień. W następną niedzielę kolejna osoba/rodzina zabiera do swojego domu obraz naszej Patronki! Ile łask Pan Bóg udziela osobom/rodzinom przyjmującym do swojego domu ten Obraz!

Novena à Nossa Senhora de Monte Claro

Dia 26 de cada mês rezamos a novena a Nossa Senhora de Monte Claro! Convidamos todos os poloneses, polônicos, polono-brasileiros de Porto Alegre que são devotos de Nossa Senhora para estes momento de oração mariana! Venha juntar-se a nos!

Nowenna do Pani Jasnowórskiej

26 każdego miesiąca o godz. 18,00 modlimy się za pośrednictwem Pani Jasnowórskiej! Zapraszamy wszystkich czcicieli Maryi z Porto Alegre na wspólną modlitwę!

Partiram para Casa do Pai Eterno

Os nossos imigrantes poloneses e seus descendentes estão retornando à Casa do Pai!

Registrarmos aqui a passagem deste mundo para a eternidade os nossos irmãos, que receberem assistência espiritual do sacerdote durante a doença (na residência ou no hospital) e foram acompanhados também nas celebrações fúnebres no cemitério.

- 28 de janeiro: faleceu Vanda Cielusiński (97 anos). O corpo da Vanda foi enterrado no dia seguinte no cemitério São João;

- 17 de fevereiro: faleceu Helena Figórska (67 anos). A Helena em vida fez doação de órgãos e do corpo para hospital universitário. Por razão descrita em cima, não havia velório, por isso no domingo seguinte (19 de fevereiro) celebramos a Santa Missa pela alma da Helena!

- 20 de maio: faleceu Romualda Podgajski (87 anos). Ela veio da Polônia com seus pais como criança. O corpo da nossa patrícia foi enterrado no domingo no cemitério São João em Porto Alegre.

Conforme o costume brasileiro celebramos pelo sufrágio destas falecidas irmãs nossas a Santa Missa no sétimo dia após o falecimento! Que Deus acolha as almas destas nossas polonesas/polônicas! Descanse em paz!

Powróciły do Domu Ojca

Z biegim czasu odchodzią do wieczności nasi emigranci i ich potomkowie. W ostatnim okresie odeszły do Pana nasze trzy rodaczki, które otrzymały sakramenty św. w swoich domach lub w szpitalu i w ich pogrzebach uczestniczył polski ksiądz.

- 28 stycznia zmarła Vanda Cielusiński (97 lat),
- 17 lutego odeszła do wieczności Helena Figórski (67 lat),
- 20 maja zmarła Romualda Podgajski (87 lat).

Brazylijskim zwyczajem w 7 dniu śmierci sprawowaliśmy Mszę św. za zmarłe. Niech odpoczywają w pokoju!

Mantenedores da Capelania dos poloneses de Porto Alegre

Narrar ou fazer a leitura de uma história que soma mais de 80 anos requer tempo e dedicação... e até mesmo uma certa vivência das causas, dos fatos mais marcantes. Enfim, história é também a atualidade, o nosso tempo presente, envolvido e gasto em causas de verdadeiro valor e importância.

Assim, desde março de 2017, registramos um fato importante da nossa Comunidade da Capelania dos Poloneses – a constituição do GRUPO DOS MANTENEDORES, que inclui doadores voluntários para a manutenção da Igreja dos Poloneses de Porto Alegre. O Projeto, lançado em 26 de março deste ano, já conta hoje com mais de 30 participantes, que mensalmente contribuem financeiramente para a existência da Igreja – nas suas necessidades de manutenção do patrimônio material e na manutenção da presença de um sacerdote.

O fato de a Capelania ter ficado fechada por cerca de 8 anos acabou por quase deteriorar grande parte do patrimônio (igreja e residência do padre). E quando se fala neste patrimônio, não nos restringimos somente às questões materiais, mas também ao patrimônio humano da comunidade. Isto significa que nestes anos muitas pessoas se afastaram em razão da falta de um padre – ou seja, a comunidade estava sem vida, sem razão de existir.

Com a vinda do Padre Zdzislaw Malczewski, da Congregação Sociedade de Cristo, as atividades litúrgico-pastorais e sociais aos poucos começaram a ser ativadas. Com missas diárias às... e aos domingos às... e às..., e algumas necessárias promoções um novo alento de vida foi dado à comunidade, que imediatamente respondeu com participação e disponibilidade. Temos hoje uma Igreja viva, sob todos os aspectos, uma

Igreja que resgata sua comunidade e a continuidade da sua história.

Hoje, temos devolvida uma das razões do nosso orgulho polônico (entenda-se este orgulho como a valorização da nossa descendência polonesa e não a soberba étnica). Ter a “Igreja dos Poloneses de Porto Alegre” novamente aberta e com a vida acontecendo, realmente não nos deixa apenas mais felizes. Mas, acima de tudo, agora, podemos justificar um novo compromisso e uma nova responsabilidade – dar a continuidade ao que aprendemos com nossos pais e avós, e participar, mesmo a distância, da história dos poloneses, da história da Polônia, que é, inegavelmente, construída à sombra do Cristianismo – não existe na história uma Polônia desprovida da sua essencial característica de fé e religiosidade católico-cristã.

COMO ADERIR E PARTICIPAR DO “GRUPO DE MANTENEDORES DA CAPELANIA DOS POLONESES DE PORTO ALEGRE”?

Quando nos referimos a esse Projeto – GRUPO DE MANTENEDORES – se faz necessário um entendimento que ultrapasse os limites territoriais de “pertencimento a determinada paróquia e/ou outra modalidade comunitária”. E cabe dizer, por assim ser entendido, que a Capelania dos Poloneses de Porto Alegre – Igreja Nossa Senhora de Monte Claro, mesmo sendo entendida como “paróquia”, tem características que a diferenciam das demais. Trata-se de uma “paróquia particular, étnica”, que congrega justamente pessoas que se identificam pela descendência ou também pela simpatia com a cultura religiosa polonesa.

Desta forma, entende-se que nem toda a maioria dos participantes desta Capelania está exclusivamente vinculada a ela. E são, muitas vezes e por diversas razões, atuantes em suas paróquias de vizinhança (pelo bairro onde residem, pela proximidade e por outros motivos). Em outras palavras, muitos participam de outras comunidades católico-cristãs, mas eventualmente ou periodicamente, participam das atividades litúrgicas e sociais da dita “Igreja Polonesa”. E isto se deve à necessidade da manutenção do vínculo de polonidade – traduzida por diversos elementos, como a tradição da liturgia polonesa, dos tradicionais cânticos em polonês e até pelo simples fato de poder ouvir falar ou cantar na língua materna.

Desde a sua reabertura, em agosto de 2015, constata-se uma participação cada vez mais crescente de pessoas – tanto gente que já participava da comunidade em anos passados, como novos que se aproximam. Nem todos têm a disponibilidade de estar presentes em todas as missas ou em todos as promoções. Mas é de vital importância que o polônico gaúcho se sinta integrado a participar, mesmo que eventualmente. Que os polônicos tenham, também através da

Igreja, uma forma de se sentirem integrados ao movimento polônico de Porto Alegre.

Todos são convocados a estarem engajados nesta causa – a manutenção da Capelania dos Poloneses – independente de estarem presentes em todas as manifestações da mesma. Se Você é polonês ou descendente, se Você é simpatizante da cultura religiosa polonesa, colabore e participe, apoando um objetivo que integra a todos nós. Seja um MANTENEDOR DA CAPELARIA DOS POLONESES DE PORTO ALEGRE e contribua para que possamos preservar a cultura materna recebida dos nossos antepassados poloneses. Você decide o valor de contribuição. A disponibilidade individual vem sendo transformada num ganho coletivo, através de uma comunidade pujante e viva, que traduz nossos sentimentos mais profundos de afeição com a nossa herança étnica.

Manifeste seu interesse de adesão ao GRUPO DE MANTENEDORES DA CAPELARIA POLONESA DE PORTO ALEGRE, através do e-mail arnoprof@terra.com.br, ou pelo fone 51-9814 3297 (Tesouraria da Capelaria), para que se possa formalizar sua participação.

Sergio Sechinski

Dobrodzieje Kapelanii Polskiej w Porto Alegre

Opowiedzieć czy odczytać historię, która ma przeszło 80 lat wymaga dużo czasu i oddania... oraz pewną znajomość ważniejszych przyczyn lub faktów. Ostatecznie, historia to także teraźniejszość, nasz czas obecny, użyty i poświęcony sprawom prawdziwej wartości i znaczenia.

I tak, od marca 2017 r. odnotujemy fakt znaczący w naszej Kapelanii Polaków – ustanowienie GRUPY DOBRODZIEJÓW, która obejmuje wolontariuszy dla utrzymania Kościoła Polaków w Porto Alegre. Projekt, lansowany 26 marca b. roku, już obejmuje dzisiaj przeszło 30 uczestników, którzy miesięcznie przyczyniają się finansowo do istnienia Kościoła – dla potrzeb utrzymania majątku materialnego i obecności kapłana.

Fakt, że Kapelania pozostawała nieczynna przez około 8 lat przyczynił się do częściowego zniszczenia majątku (kościoła i mieszkania księdza). A mówiąc o tym majątku, nie ograniczamy się do kwestii materialnych lecz także do majątku osobowego wspólnoty. To znaczy, że w tym czasie wiele osób się oddało z powodu braku księdza, czyli wspólnota pozostawała bez życia, bez racji istnienia.

Z przybyciem ks. Zdzisława Malczewskiego, z Towarzystwa Chrystusowego, czynności liturgiczno-duszpasterskie i społeczne zostały po trochu ożywione. Z codzienną Mszą św. o godz. 6,45 i w niedziele o godz. 7,30 (po portugalsku) i 10,30 (dla Polonii) oraz niektórymi potrzebnymi imprezami, wspólnota nabrała nowej otuchy i od razu odpowiedziała uczestnictwem i dyspozycyjnością. Mamy dzisiaj Kościół żywy, pod wszelkimi

względami, Kościół, który ożywia wspólnotę i zapewnia jej historyczną ciągłość.

Dzisiaj odzyskaliśmy jedną z racji naszej dumy polonijnej rozumianej jako docenienie naszego polskiego pochodzenia, co nie oznacza wyniosłości etnicznej). Mieć Kościół Polaków w Porto Alegre ponownie otwarty i żywotny naprawdę nie tylko nas uszczęśliwia, lecz przede wszystkim teraz możemy usprawiedliwić nowe zobowiązanie i nową odpowiedzialność – zapewnić ciąg dalszy tego, czego się nauczyliśmy od naszych rodziców i dziadków oraz uczestniczyć, chociaż z daleka, w historii Polaków, w historii Polski, która jest zbudowana w cieniu chrześcijaństwa – nie istnieje w historii Polska pozbawiona jej istotnej cechy wiary i religii chrześcijańskiej i katolickiej.

W JAKI SPOSÓB PRZYSTĄPIĆ DO „GRUPY DOBRODZIEJÓW KAPELANII POLSKIEJ W PORTO ALEGRE”?

Kiedy mówimy o Projekcie GRUPY DOBRODZIEJÓW, trzeba to rozumieć w sposób przekraczający granice terytorialne przynależności do jakiejś parafii czy innej kategorii wspólnotowej. Oznacza to, że Kapelania Polaków w Porto Alegre – Kościół Matki Boskiej Jasnogórskiej, chociaż rozumiana jako „parafia”, posiada cechy, które ją odróżniają od innych. Chodzi o parafię prywatną, etniczną, gromadzącą właśnie osoby, które się utożsamiają przez pochodzenie lub sympatyzują z polską kulturą religijną.

W ten sposób rozumie się, że nie wszyscy uczestnicy tej Kapelanii są połączeni wyłącznie z nią. Chodzi o osoby, które często i z różnych przyczyn uczestniczą w życiu parafii sąsiednich (z powodu dzielnicy, w której zamieszkują, z powodu bliskości czy innych przyczyn). Innymi słowy, wiele z nich uczestniczy w innych wspólnotach katolickich, lecz ewentualnie lub okresowo uczestniczy w obchodach liturgicznych i społecznych w Kościele Polskim. A to się tłumaczy potrzebą utrzymania więzi polonijnych – wyrażających się w różnych elementach, np. w tradycji liturgii polskiej, w tradycyjnych pieśniach polskich lub tylko w możliwości słuchania słowa czy pieśni w języku ojczystym.

Począwszy od swojego wznowienia, w sierpniu 2015 r., stwierdza się w Kapelanii uczestnictwo coraz większej liczby osób – nie tylko tych, które już uczestniczyły w dawnych latach, lecz także nowych, które się zbliżają. Nie wszyscy mają sposobność uczestniczenia we wszystkich Mszach św. czy obchodach. Lec ważne jest, by społeczność gauszowska się czuła zintegrowana w tym uczestnictwie, nawet jeżeli to się dzieje sporadycznie. By tutejsza Polonia miała, także poprzez Kościół, sposób integracji w ruchu polonijnym w Porto Alegre.

Wszyscy są powołani do angażowania się w tej sprawie – utrzymania Kapelanii Polaków – co nie oznacza obowiązkowego uczestnictwa we wszystkich jej przedsięwzięciach. Jeżeli jesteś Polakiem lub pochodzenia polskiego, jeżeli sympaty-

zujesz z polską kulturą religijną, współpracuj w tym dziele, popieraj cel, który interesuje nas wszystkich. Bądź DOBRODZIEJEM KAPELANII POLAKÓW W PORTO ALEGRE i przyczynią się, byśmy mogli utrzymać kulturę dziedziczoną od naszych polskich przodków. Od ciebie zależy wysokość ofiarowanej pomocy finansowej. Przyczynek indywidualny przekształci się w zysk ogólny, poprzez wspólnotę silną i żywą, która oznacza nasze najgłębsze uczucia wobec dziedzictwa etnicznego.

Okaż swoje zainteresowanie uczestnictwa w GRUPIE DOBRODZIEJÓW KAPELANII POLSKIEJ W PORTO ALEGRE poprzez email arnoprof@terra.com.br, lub przez telefon 51-9814-3297 (Kasa Kapelani), byśmy mogli formalnie zarejestrować twoje uczestnictwo. Sergio Sechinski

Você já visitou a Igreja Polonesa para rezar conosco num domingo???

Convidamos cordialmente a todos nossos irmãos, irmãs, amigos, amigas polônicos/as, polono-brasileiros/as, venham rezar conosco num domingo! A celebração da Santa Missa das 10,30 h é rezada em duas línguas em polonês e português! Mas todos os cantos estão sendo cantados em polonês! Logo após a celebração na sala da Igreja temos um cafezinho e as conversas fraternas, que as vezes se prolongam por longo tempo!

Aguardamos sua preciosa visita e enriquecedora presença....

Czy odwiedziłeś już Polski Kościół, aba się modlić w niedzielę z nami?

Serdecznie zapraszamy braci i siostry ze wspólnoty polonijnej do uczestnictwa we Mszy św. niedzielnej! Msza św. o godz. 10,30 sprawowana jest w dwóch językach: po polsku i portugalsku! jednak wszystkie pieśni śpiewamy w języku polskim!

Bezpośrednio po Mszy św., w sali kościołowej, jest okazja do spotkania przy filiżance kawy i pogawędką rodaków...

Você quer ajudar a Igreja Polonesa em PoA?

Deposite sua oferta:

Banco BANRISUL

Agência: 0080

C/C: 06.082608.0-9

Festa da nossa Capelania

Por razão de jubileu mariano celebrado aqui no Brasil e lá na Polônia estamos programando uma bela celebração de comemoração de 300 anos de coroação do ícone de Nossa Senhora de Monte Claro em Częstochowa e 300 anos de encontro da imagem de nossa Senhora Aparecida com o povo brasileiro.

Também desejamos tornar presente na celebração os 100 anos da aparição de Nossa

Senhora em Fátima e 140 anos em Gietrzwałd (na Polônia).

É bom saber, que de junho ate setembro em 1877 Nossa Senhora aparecia para duas meninas Justyna Szafryńska e Barbara Samulowska. Eram 160 aparições. Gietrzwałd é único lugar na Polônia onde as aparições de Nossa Senhora foram oficialmente reconhecidas pela Igreja. Neste tempo de agora há muita movimentação de peregrinos no santuário mariano em Gietrzwałd (na região chamada Warmia). Dia 10 de setembro haverá neste santuário uma solenidade religiosa com a presença de episcopado polonês, núnico apostólico arcebispo Salvatore Pennacchio e representantes das autoridades civis do país.

Planejamos, com os Conselhos da Capelania, preparar uma solenidade especial em nossa Igreja Polonesa no fim de setembro! Aguardem as informações posteriores...

Festyn naszej Kapelanii

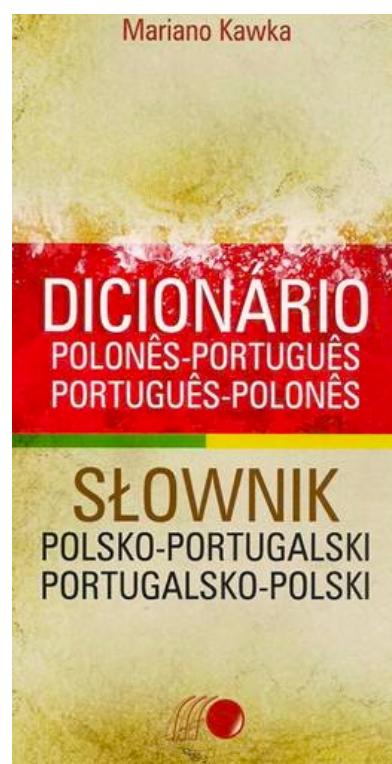
Z okazji Jubileuszu Maryjnego w Brazylii tegoroczne świętowanie uroczystości Pani Jasnowońskiej, Patronki naszego Kościoła i Kapelanii pragniemy włączyć w obchody 300 lat koronacji częstochowskiej ikony, 300 lat spotkania Maryi, w swojej figurce, Niepokalanej z narodem brazylijskim, 100 lat objawień Matki Boskiej w Fatimie oraz 140 lat w Gietrzwałdzie.

Wraz z Radą Kapelanii pragniemy, aby nasze świętowanie odbyło się z końcem września.

W najbliższym czasie podamy dokładne informacje... Prosimy o trochę cierpliwości ...

Dicionário Polonês-Português

Estudantes e interessados na língua polonesa têm agora uma importante ferramenta à disposição: o Dicionário Polonês-Português de autoria do renomado professor paranaense Mariano Kawka.

Única obra do gênero no País, prioriza o Português falado no Brasil; contém mais de 50 mil verbetes nos dois sentidos, Polonês-Português e Português-Polonês, num mesmo

volume. Foi editado em 2015 pela Editora Rodycz & Ordakowski, de Porto Alegre, em edição de luxo, capa dura de 213 X 286 mm, com 616 págs.; está à venda pelo site www.roeditores.com.br ou na Sociedade Polônia de P. Alegre, ao preço de R\$ 120,00.

Natural de Arapongas-PR, Mariano Kawka é autor de inúmeras traduções do e para o Polonês, vive e trabalha em Pinhais, próximo de Curitiba.

A reforma do nosso templo

Do fruto do primeiro chá e da colaboração dos mantenedores desejamos, ainda neste ano, fazer concerto do telhado como também do forro da nossa igreja!

fios elétricos na igreja continua. Para estes trabalhos precisamos também contar com sua colaboração, pois estes recursos financeiros depositados na conta bancaria não será suficientes para cobrir as despesas! Você vai ajudar a sua igreja? Não é importante o valor, mas a sua vontade de colaborar....

Uma parte do forro exige o reparo quanto antes. Mais tarde pretendemos fazer a pintura do forro. A troca dos

zeznaczyć na remont dachu oraz sufitu naszego kościoła.

Sejam bem-vindos, Giuliana e Carlos

Desejamos dar as boas-vindas aos nossos jovens polônicos **Giuliana Pezzol** e **Carlos Lichman de Oliveira**, que retornaram da Polônia, onde durante um ano fizeram seus estudos e experiências da convivência com um povo diferente do brasileiro!

Temos a esperança de que lá aperfeiçoaram um pouco mais o conhecimento da língua polonesa, e agora, aqui em Porto Alegre, serão animadores no aprendizado desta língua no meio de seus colegas e amigos!

A comunidade polônica da Capital Gaúcha sente-se honrada com a estadia de Vocês no país de nossos antepassados e espera que Vocês se tornem embaixadores dos valores da Polônia, sobretudo da religiosidade, cultura, arte e língua!

Sintam-se de novo no meio de nós como se estivessem em sua própria casa!

Serdecznie witamy Giulianę i Carlose

Witamy w naszej wspólnocie powracających po rocznym pobycie w Polsce! Mamy nadzieję, że przebywając w Polsce mieliście okazję ubogacić jeszcze bardziej język polski i z pewnością będziecie tutaj w Porto Alegre animatorami tego języka wśród swoich kolegów i przyjaciół.

Wspólnota polonijna w stolicy Gauchos dzieli z Wami radość z pobytu w Polsce i ma nadzieję, że będziecie tutaj ambasadorem polskich wartości, przede wszystkim religijności, kultury i języka!

Czujcie się na nowo wśród nas, jak we własnym domu!

As fotos publicadas neste Boletim foram cedidas generosamente por: Beth, Luiz, Marisa, Paulo, Paulinho e Sergio! Para estas pessoas generosas desejamos dizer: nosso muito obrigado!

Dziękujemy za udostępnienie zdjęć, które zostały umieszczone w tym numerze periodyku!

Informativo "Voz de Monte Claro" é uma publicação da Capelania Polonesa em Porto Alegre – RS.
Av. Presidente Franklin D. Roosevelt, 920 ~ Bairro São Geraldo, Fone: 51 - 3024 - 6504

Tiragem: 1.000 exemplares. Projeto da vinheta: Eluta Stańko-Smierzchalska da editora „Hlondianum” em Poznań, Polônia.
Portal da Missão Católica Polonesa no Brasil: www.polska-misja.com.br; reitor@polka-misja.com.br

Periodyk „Voz de Monte Claro” jest pismem Kapelanii Polskiej w Porto Alegre - RS.
Av. Presidente Franklin D. Roosevelt, 920 ~ Dzielnicza São Geraldo, Telefon: 51 – 3024 - 6505

Nakład 1.000 egz. Projekt winiety: Eluta Stańko-Smierzchalska z wydawnictwa „Hlondianum” w Poznaniu.
Portal PMK: www.polska-misja.com.br; reitor@polka-misja.com.br